

Høringssvar fra Dansk Selskab for Folkesundhed

Vedr. tre udkast til ændring af tobakslovgivningen:

- A. Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

- B. Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

- C. Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Dansk Selskab for Folkesundhed takker mange gange for at få mulighed for at kommentere på den nationale handleplan mod børn og unges rygning. Dette høringssvar er udarbejdet under vejledning af tidligere bestyrelsesmedlem og nuværende medlem af Dansk Selskab for Folkesundhed, professor i tobaksforebyggelse Charlotta Pisinger.

Unge rygning er, efter mange årtiers fald, igen begyndt at stige, hvilket er meget alarmerende. Dansk Selskab for Folkesundhed vil derfor starte med at takke Sundhedsministeren og alle de partier, der har været med til at vedtage en national handleplan mod børn og unges rygning. Det er en modig, visionær og historisk indsats, der vil få stor betydning for de danske unges fremtidige helbred og for folkesundheden.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

A. Bekendtgørelse om forbud mod synlig anbringelse og fremvisning m.v. af tobaksvarer, tobakssurrogater og urtebaserede rygeprodukter

§1. I bekendtgørelsen defineres tobak som et produkt, der kan "... ryges, indsnuses, suttet eller tygges eller på anden måde indtages". Kommentar: [Det vigtigt at det understreges at enhver form for administrationsvej af nikotin er omfattet.](#)

Vedr. Forbud mod synlig anbringelse og fremvisning

Stk.4.3. Der må ikke fremhæves med farver, belysning eller lignende i forhold til resten af salgsstedet. [Kommentar: tilføj at der ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.](#)

Stk. 6: [Kommentar: tilføj at der ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.](#)

Vedr. Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer

Stk. 2. Et fysisk salgssted efter stk. 1 anses for at være specialiseret i salg af piber, pibetobak og cigarer, når stedet udelukkende eller hovedsageligt sælger piber, pibetobak eller cigarer.

[Kommentar: 'hovedsageligt' bør slettes, da dette kan gradbøjes og er svært at håndhæve.](#)

Stk.5: Kommentar: der bør være forbud mod at reklamere med bannere og lign. på fortovet. Det bør være forbudt at opstille plakater og lign. med personer der bruger produkterne. Produkterne bør ikke ligge i vinduet eller tæt på vinduet, synlige for børn, men kun være udstillet inde i butikken. Definitionen af de tobaksvarer der omfattes i denne paragraf, er ikke beskrevet her. Vi gør opmærksom på at tobaksindustrien i andre lande har omgået lovgivningen ved produktion af små cigarillos og små cigarer, ofte med smag, der i virkeligheden er cigaretter og også inhaleres, modsat pipe og cigarer. Det bør i definitionen af tobaksvarer fremhæves meget tydeligt at disse varer ikke må sælges dette sted.

Vedr. *Selvbetjeningsautomater*

Kommentar: det bør klart fremgå at selvbetjeningsautomater kun må opsættes, hvor der er personale der kan overvåge at mindreårige ikke kan foretage køb. WHO anbefaler, at man ikke tillader tobaksautomater, da automaterne i sig selv virker som reklame for tobak. DSFF forslår derfor at tobaksautomater bliver fjernet helt.

Vedr. *Straf*

Kommentar: det bør skrives ind at gentagelse af overtrædelse medfører stigning fx fordobling af bødens værdi, og at bødestraffen stiger kraftigt for hver overtrædelse fremover.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

B. Bekendtgørelse om mærkning og emballage på tobakssurrogater

Vedr. *Sundhedsadvarsler på tobakssurrogater*

Der er stigende evidens for at nikotin kan skade fosteret, den gravide og den umodne hjerne hos unge. Surgeon General's rapport fra USA, er 'state of art' evidens¹⁷). Rapporten konkluderer følgende:

- The use of products containing nicotine poses dangers to youth, pregnant women, and fetuses. The use of products containing nicotine in any form among youth, including in e-cigarettes, is unsafe.
- E-cigarette aerosol is not harmless. It can contain harmful and potentially harmful constituents, including nicotine. Nicotine exposure during adolescence can cause addiction and can harm the developing adolescent brain.

Kommentar: det bør tydeligt fremgå af advarslerne at nikotin er særlig skadelig for unge (kan skade hjernens udvikling), gravide og fosteret.

Dansk Selskab for Folkesundhed har følgende kommentarer til:

- C. Bekendtgørelse om forbud mod reklame, synlig anbringelse og fremvisning m.v. af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Vedr. Definitioner

§1:

Kommentar: det bør fremgå at væsken i disse devices opvarmes elektronisk i stedet for at blive forbrændt.

I definition står at e-cigaretter ” genlades med engangspatroner” Det er svært at forstå om der er tale om en elektronisk genopladning eller at der findes ’partoner’=engangsbeholdere med væske som e-cigaretterne kan genopfyldes med. **Kommentar: dette bør omskrives så der ikke opstår tvivl om der er tale om genopladning eller genopfyldning, og ordet patroner skal måske udskiftes.**

Vedr. Salg via digitale løsninger og online

Aktuelt reklamerer mange e-cigaret websites med rabatter på 50-60% og levering 24/7).

Kommentar: Det bør ikke være muligt at reklamere med rabatter eller særlige services som hurtig levering.

Der reklameres ofte online med startsæt og rygestoppakker. **Kommentar: startsæt kan appellere til unge. E-cigaretter er ikke godkendt som rygestopmiddel, så reklamer for rygestop og rygestoppakker bør forbydes, også online.**

Producenter af produkter som opvarmet tobak og e-cigaretter fremhæver ofte at der er fx 95 % færre skadelige stoffer sammenlignet med cigaretter. Brugerne mistolker fund af færre skadelige stoffer (som rapporteret af industrien, og ikke af uvildige forskere) med at der også vil være 95% risikoreduktion for sygdom. Det forholder sig desværre ikke sådan. **Kommentar: det bør være forbudt at fremhæve påstande om helbredsfordele idet der ikke foreligger dokumentation for dette.**

Vedr. Forbud mod synlig anbringelse og fremvisning

Kommentar: tilføj at der ikke må fremhæves med placering eller skriftstørrelse.

Vedr. Fysiske salgssteder, der er specialiseret i salg af elektroniske cigaretter og genopfyldningsbeholdere med og uden nikotin

Stk. 5. aktuelt har flere fysiske e-cigaretbutikker reklamer med ”røgfri fremtid”, ”bliv røgfri” og lignende antagelser om at e-cigaretter er et rygestopmiddel. Da produkterne ikke er godkendt til rygestop, bør dette hverken kunne skrives direkte eller antydes indirekte. **Kommentar: tilføj at det ikke må fremhæves eller antydes at produktet er et rygestopmiddel.**

Kommentar: der bør være forbud mod at reklamere med bannere og lign. på fortovet. Det bør være forbudt at opstille plakater og lign. med personer der bruger produkterne. Produkterne bør ikke ligge tæt på vinduet, synlige for børn, men kun være udstillet inde i butikken.

Vedr. *Selvbetalingsautomater*

Kommentar: det bør klart fremgå at selvbetalingsautomater kun må opsættes, hvor der er personale der kan overvåge at mindreårige ikke kan foretage køb.

Vedr. *Straf*

Kommentar: det bør skrives ind at gentagelse af overtrædelse medfører stigning fx fordobling af bødens værdi, og at bødestraffen stiger kraftigt for hver overtrædelse fremover.

Vi savner desuden en klar beskrivelse af, hvem der håndhæver, at alle bestemmelserne bliver overholdt. Det er også essentielt at der er allokeret tilstrækkeligt med økonomiske midler til håndhævelse.

Dansk Selskab for Folkesundhed har yderligere et par vigtige kommentarer.

Kommentarer:

Tobaks- snus- og e-cigaretproducenter benytter i stigende grad unge bloggere/trendsætters til at markedsføre deres produkter til unge via de sociale medier. Dette er meget bekymrende, da al lovgivning hermed omgås. Lovgivningen bør sætte rammer for brug af influencers og industriens mulighed for at sponsorere pro-rygning/dampning/brug af nikotinholdige produkter. Udover dette sponsorerer mange e-cigaretproducenter de såkaldte "vape tricks" (unge der blæser store damp-ringe) på nettet.^{2 3 4} Da det ikke er bestemte produkter der sponsoreres, men en 'sjov aktivitet på nettet', omgår det ofte lovgivningen. Det er i virkeligheden product placement, og bør være forbudt.

Vi gør opmærksom på at tobaksindustrien i andre lande har omgået lovgivningen ved: 1) produktion af små cigarillos og små cigarer, ofte med smag (som ellers er forbudt), der i virkeligheden er cigaretter og også inhaleres, modsat pipe og cigarer. Disse produkter bør forbydes. 2) at opfinde nikotinholdige produkter der indtages på andre måder end det der er beskrevet i lovtæksten. Det er derfor vigtigt at det understreges at enhver form for administrationsvej af nikotin er omfattet.

Referencer

1. E-cigarette use among youth and young adults. A report of the Surgeon General. Atlanta, GA: Center for Disease Control and Prevention, National Center for Chronic Disease Prevention and Health Promotion, Office on Smoking and Health, 2016.
2. Kong G, LaVallee H, Rams A, et al. Promotion of Vape Tricks on YouTube: Content Analysis. *Journal of medical Internet research* 2019;21(6):e12709. doi: 10.2196/12709 [published Online First: 2019/06/20]
3. Freeman B, Chapman S. British American Tobacco on Facebook: undermining Article 13 of the global World Health Organization Framework Convention on Tobacco Control. *TobControl* 2010;19(3):e1-e9.
4. McCausland K, Maycock B, Leaver T, et al. The Messages Presented in Electronic Cigarette-Related Social Media Promotions and Discussion: Scoping Review. *Journal of medical Internet research* 2019;21(2):e11953. doi: 10.2196/11953 [published Online First: 2019/02/06]

